

Hankkeen perustiedot (www-sivulle)

Hakijan nimi/Hankkeen hallinnoija (yritys/virasto/tms.):

Forum Virium Helsinki

Hankkeen nimi:

Pinta

Kuvaus hankkeen sisällöstä (mitä tehtiin?, mitä saavutettiin?) ja yhteystiedot lisätietoihin:

Pinta-hanke Innovaatorahaston hankkeena käynnistyi vuonna 2013 yhteistyössä Forum Virium Helsingin, kirjaston, viestinnän, matkailun, HSL:n sekä rakennusviraston kanssa. Väliraporteista voi lukea lisää hankkeen eri vaiheista, tämä loppuraportti keskittyy kuvaamaan Pinta-hanketta kokonaisuutena ottaen huomioon hankkeen alkuperäiset tavoitteet. Hankkeen viimeisenä vuotena syksyllä 2015 yhteistyössä ClearChannelin kanssa lanseerattiin Downtown digital-ulkotauluilla interaktiivinen opastuspalvelu, joka toimii osana kaupungin opastusta edelleen.

Pinta -hankkeen alkuperäisinä tavoitteina oli kehittää vuorovaikutteisia palveluita sekä tukea toimivan julkaisuprosessin ja siihen tarvittavan sisällönhallintajärjestelmän rakentamista kaupungin infonäytöille. Lisäksi hankkeessa määriteltiin tämän uuden kanavan sisällöntuotannon ja -hallinnan roolit kaupungin sisällä, jotta kaupungin yksiköt saavat tämän kanavan ja työkalut käyttöönsä. Alla lisää saavutetuista tavoitteista.

Vuorovaikutteiset palvelut: Case opastus

Keskeinen sovellusalue on ollut opastus. Opastus- ja infopalvelua kehitettiin kaupungin vision (Urbanflow 2012: <http://helsinki.urbanflow.io/>) pohjalta. Palvelussa on hyödynnetty monipuolisesti dataa kaupungin avoimista rajapinnoista. Opastuspalvelu julkaistiin katunäytöillä Helsinki Design weekin yhteydessä 2015. Viikon aikana Design Weekin ilme näkyi palvelussa ja tapahtumat oli nostettu kartalle sekä omaksi tapahtumasiivukseen. Jatkossakin on palveluun mahdollista nostaa tapahtumateema, joka tuo elävyyttä palveluun ja palvelee kaupungin tapahtumia. Näiden tapahtumien yhteydessä on saatu myös mobiiliulottuvuus Eventmore-sovelluksen avulla osaksi opastuspalvelua.

Opastuspalvelusta on mahdollisuus etsiä mm. reittejä kohteisiin sekä katsoa nykyisiä ja tulevia tapahtumia. Palvelu hyödyntää useita eri rajapintoja (Linked events, HSL:n reitti- ja poikkeustiedot, Hel.fi:n ja Metro-lehden uutiset, säätieto, kohdetiedot ja toimipisterekisteri). Palvelun käyttöliittymään on kuitenkin karsittu vain ne rajapinnat ja sisällöt, jotka toimivat katutilassa. Palvelun analytiikkaa pyrittiin kehittämään hankkeen aikana. Kuitenkin vasta syyskuussa 2015 saatiin uskottavaa käyttöanalytiikkaa, kun Clear Channel uusi laitteistoan. Opastuspalvelussa on n. 2000 vierailua kuukaudessa. Koska opastuspalvelu avattiin syyskuussa, voidaan olettaa käyttömäärän kasvavan vuoden 2016 aikana. Kampanjat näkyvät käyttöpiikkeinä analytiikassa.

Lisää opastuspalvelun eri vaiheista voi lukea liitteestä Pinta opastuspalvelun elinkaari.

Vuorovaikutteiset kampanjat, sisällöntuotanto ja -hallinta

Hankkeen aikana kaupungille on kertynyt osaamista digitaalisten pintojen käytöstä kaupunkitilassa ja siihen liittyvistä sisällöistä sekä tuotanto- ja sisällönhallintaprosessista.

Vuorovaikutteisia kampanjoita on tehty useita yhteistyössä kaupungin yksiköiden ja yrityskumppaneiden kanssa (ks. Liite Pinta-portfolio 2012-2015). Testiympäristönä ovat toimineet Clear Channelin ydinkeskustassa sijaitsevat ulkonäytöt, sekä kesällä 2014 kaupungin asiakaspalvelutiloihin hankitut näytöt (Kirjasto 10, HSL:n toimipiste rautatieasemalla, Virka-galleria, Kaupunginmuseum, Rakennusvirasto ja matkailutoimisto/nuorisoasiainkeskus), lisäksi Korkeasaari on ollut mukana ja käyttänyt hankkeessa kokeiltua sisällönhallintajärjestelmää omilla näytöillään. Jatkossa kaikki asiakaspalvelutiloihin sijoitetut näytöt liitetään osaksi kirjaston kehittämää sisällönhallintajärjestelmää osaksi laajempaa näyttökokonaisuutta (terveyskeskukset, kirjastot, kulttuurikeskus, liikuntavirasto ja nuorisoasiainkeskus).

Ulkonäyttöjen mainostilan koordinoitua on hoitanut vuodesta 2014 asti Visit Helsinki. Visit Helsinki avaa ulkonäyttöjen mediapinnan kaikille kaupungin yksiköille varattavaksi vuoden 2016 alussa. Tavoitteena on luoda palvelu, jota mukana olevat yksiköt voivat tilata, ja joka on jokaisen kaupungin yksikön helposti hankittavissa. Tähän kehitetään hinnoittelumalli, jossa virastoille myydään medianäkyvyyttä näytöillä. Tästä kertyvillä varoilla katetaan sisäisen työn (Visit Helsinki) kustannukset sekä voidaan kattaa esimerkiksi opastuksen jatkokehittämiseen kuluva resurssi. Vuoden 2017 rahoitusmallista keskustelut on aloitettu yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tavoitteena oli samanaikaisesti tukea toimivan julkaisuprosessin sekä siihen tarvittavan sisällönhallintajärjestelmän rakentamista. Jotta julkisten näyttöjen sisältöjä voitaisiin kaupungin virastojen läpi hallita kätevästi, tulee sisällönhallinnan toimia helposti ja tarkoituksenmukaisesti. Asiakaspalvelupisteissä sisänäyttöjen infosisällöstä ovat vastanneet asiakaspalvelupisteet itse. Ulkonäytöissä julkaisujärjestelmänä on myös Clear Channelin käyttämä Craneworksin julkaisujärjestelmä. Tällä hetkellä kaupungilla ei ole omaa pääsyä järjestelmään suoraan mutta tätä mahdollisuutta harkitaan. Pinta-hankkeessa testattiin sisänäytöillä selainpohjaista Seasam-julkaisujärjestelmää, tästä kuitenkin luovuttiin kun sisänäytöt siirrettiin kirjaston infonäyttöjen kanssa samaan järjestelmään.

Kaupungin digitaaliset pinnat

Kaupungin yksiköt ovat kiinnostuneita tekemään yhteistyötä liittyen digitaalisten pintojen hyödyntämiseen ja sisällönjakamiseen. Joulukuussa 2015 Pinta-hankkeen puitteissa järjestettiin verkostoitumis- ja keskustelutilaisuus virastojen markkinoinnin ja viestinnän vastaaville. Mukana työpajassa virastoista olivat kaupunginkirjasto, kaupungin tietotekniikka & viestintä, rakennusvirasto, liikuntavirasto, Visit Helsinki, Helsinki City Markkinointi ry sekä kulttuurikeskus.

Tavoitteena oli keskustella laajemmin näyttöjen sisällöntuotannon ja -hallinnan rooleista kaupungin yksiköiden kesken. Tarkoituksena oli rakentaa kestävää verkostoa, jonka avulla kaupungin sisällä tuotetaan digitaalisia sisältöjä kaupunkipintoihin. Verkoston tapaamisia on noin kerran vuodessa, seuraava tapaaminen järjestetään syksyllä 2016.

Hankkeen jatko vuoden 2016 alusta:

- Forum Virium Helsinki jatkaa opastuspalvelun operatiivista toimintaa mallilla, jossa mukana olevat vi-

rastot (viestintä, rakennusvirasto, kaupunkimarkkinointi ja kirjasto) maksavat 5000€ vuodessa per yksikkö. Resurssi käytetään palvelun tuotantoon (esim. virastojen välinen yhteistyön koordinointi, kampanjanostot palvelussa, palvelun analytiikka, ylläpito ja koordinointi sekä pienkehitys).

- Projektin testialustaksi hankitut sisänäytöt (4 kpl) jäävät Forum Virium Helsingin hallintaan ja ne sijoitetaan vuoden 2016 aikana niille sopiville paikoille asiakaspalvelupisteisiin. Sisänäyttöihin asennetaan Kirjaston infonäyttöjen julkaisujärjestelmä.
- Visit Helsinki koordinoi mediatilaa ulkonäyttöillä ja tarjoaa sitä yksiköille. Yksiköt maksavat tilasta korvausta, jolla voidaan kattaa jatkossa esim. opastuspalvelun kehitystä.
- Helsingin digitaalista opastusta suunnitellaan osana Helsingin kaupungin rakennusviraston työtä. Forum Virium Helsinki on mukana opastustyöryhmässä.
- Kirjasto jatkaa oman julkaisujärjestelmän kehittämistä ja FVH:n sisänäytöt liitetään tähän järjestelmään, jossa on jo yli 100 näyttöä mm. terveyskeskuksissa, kirjastoissa sekä liikuntavirastolla. Erityisen kiinnostavaa on kattava näkyvyys kaupungin muilla sisänäyttöillä esimerkiksi terveyskeskuksissa, liikuntaviraston toimipisteissä sekä kirjastoissa eri kaupunginosissa. Myös kulttuurikeskus sekä nuorisasiankeskus on kiinnostunut digitaalisista näytöistä viestinnän kanavana.
- Vuoden 2016 aikana selvitetään hel.fi -uutisten lisäämistä rajapinnan kautta osaksi infonäyttöjärjestelmää. Lisäksi Kaupungin viestintä on mukana jatkossakin kehittämässä vuorovaikutteisia palveluja.

Hankkeen aikana tapahtuneet muutokset hankkeen perustiedoissa

(organisaatio, kokonaisuikataulu, yhteistyökumppanit, ...)

Hankkeen pääkoordinaattorina on toiminut Forum Virium Helsinki. Mukana ovat olleet alusta lähtien kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosasto, Visit Helsinki, Kaupunginkirjasto, Rakennusvirasto sekä HSL. Lisäksi yhteistyötä on tehty eri alihankintakumppanien kanssa (mm. Into-Digital, Futurice, Great Apes, Evenman). Opastuspalvelua on kehitetty tarpeiden ja tekniikan ehdoilla ketterästi. Koko hankekauden ajan teknisenä konsulttina on toiminut Joynery.

Koko hankekauden ajan yhteistyötä on tehty myös EIT Digital (ent. EIT ICT Labs) hankkeiden muodossa. EIT Digitalin Street Smart Retail-hankkeessa on kehitetty mm. sisätilan opastusta Kampissa lisättyyn todellisuuden perustuvan teknologian avulla.

	2012 (euroa)	2013 (euroa)	2014 (euroa)	2015 (euroa)
Innovaatorahastosta myönnetty rahoitus		81 000	52 000	58 400
Rahastosta käytetty määräraha		81 000	26 300	84 100
Muualta saatu rahoitus				
Oma rahoitus		25 000	15 000	10 200

Vuoden 2014 budjetista käyttämättä jäänyt 25 700€ on siirretty vuoden 2015 budjettiin (58 400€ + 25 700€ = 84 100€)

Kuluerittely	Kokonaiskustannukset (euroa)	Innovaatorahaston osuus (euroa)
Palkkakulut,	53 800	43 800
joista henkilöstösivukuluja	9 700	8700
Matkakulut	100	100
Ostopalvelut,	39 800	39 800
joista asiantuntijapalveluita	39 150	39 150
Koneiden ja laitteiden hankintamenot		
Toimisto- ja vuokratkustannukset		
Muut menot	600	400
Yhteensä	94 300	84 100

Hankkeen aikana tapahtuneet muutokset hankkeen sisällössä

(tavoitteet, toimenpiteet, budjetti, lopputulokset, hyödyt, loppukäyttäjät, ...)

Hankkeen aikana tavoitteita tarkennettiin ja muotoiltiin paremmin kehitystä vastaavaksi. Hankkeen alkuvaiheessa testiympäristönä toimivat lähinnä ClearChannelin ydinkeskustassa sijaitsevat näytöt, mutta vuoden 2014 keväällä mukaan otettiin mukaan kaupungin omissa asiakaspalvelupisteissä sijaitsevat sisätilan näytöt. ClearChannelin uudistaessa ulkonäytöt kesällä 2015, on jälleen keskitytty kehittämään ulkotilan opastusta ja infotaulua. Laitehankintoihin varattu budjetti päätettiin yhdessä ohjausryhmän kanssa keskittää jo olemassa olevien näyttöjen sisällön sekä palveluiden kehittämiseen.

Pinta-hankkeessa jäi aikataulumuutosten vuoksi vuonna 2014 määrärahaa käyttämättä (yht. 25 700€), joka siirrettiin vuodelle 2015. Tämän muutoksen takia oli mahdollista jatkaa Pinta-hanketta vuoden 2015 loppuun.

Hankkeen aikana toteutetut vuorovaikutteiset ja kaupunkilaisia osallistavat kampanjat ovat opettaneet paljon toimintatapoja jatkoa varten. Jatkossa opitut asiat siirretään käytäntöön mukana olevien yhteistyökumppaneiden kanssa. Hanketulosten loppukäyttäjät ovat niin kaupungin yksiköt kuin kaupunkilaiset ja matkailijat. Kaupunginyksiköt osallistuvat sisällöntuotantoon ja digitaaliset pinnat toimivat niin info kuin viestintäkanavina. Kaupunkilaiset ovat voineet osallistua esim. vuorovaikutteisiin kyselyihin ja näin antaa kaupungille esim. palautetta jouluvalaistuksesta Rakennusviraston Valoisa Joulu kampanjassa.

Innovaatorahastolle esitetyn Helsinki Street Lab hankkeen tarkoituksena on laajemmin tehdä kokeiluja kaupunkitilassa, hyödyntää kaupungin tietovarantoa ja rajapintoja sekä kehittää kaupungin IoT infrastruktuuria.

Liitteet

1. Yhteistyökumppanin lausunto hankkeen toteutumisesta

(Lausunnossa pitää käydä ilmi miten hanke on toteutunut, sekä miten tuloksia aiotaan hyödyntää ja sisällyttää kaupungin toimintaan.)

2. Ohjausryhmän pöytäkirjan ote, jossa loppuraportti on hyväksytty

3. Tilinpäätös